

Bonsaistijlen.

Over bonsaistijlen valt heel wat meer te vertellen dan zo maar op het eerste gezicht valt te bedenken. De stijlen zoals ze bij de bonsai tot uiting komen zijn minder gebonden aan een tijdsperiode, zoals we dat in de westelijke wereld kennen. Het zijn eerder thema's die we kunnen vergelijken met onze religieuze kunst. Net als bij ons in de middeleeuwen zit de filosofische en religieuze achtergrond op een symbolische manier verweven in de kunst. Bij ons is dat via de renaissance en de gouden eeuw weggeëbt

door de popularisering van de kunst. In het Oosten heeft die symboliek zich veel langer gehandhaafd binnen feodale systemen.

Belangrijk om weten is, dat de bonsai binnen de Oosterse denkwereld staat voor leven en geest. Ki (boom) en Chi(geest) zijn zeer verwante begrippen. De vormen die een boom kan aannemen staan voor gestalten (zie ook Gestaltpsychologie) en toestanden, eerder doorgangs-omstandigheden dan gevolgen van een oorzaak. Deze zaken staan beschreven in de oeroude I TSING, de samenvatting en kristallisatie van de Oosterse denkwereld en haar maatschappelijke structuren. Merkwaardig is wel dat deze geabstraheerde kennis het Westen heeft bevrucht met als gevolg de Gestaltpsychologie, de Quantummechanica, de Relativiteitstheorie, de Catastrofe-theorie enzovoort.

De omzetting van Westerse kennis in deze termen is nog niet voleind. De laatst bekendgemaakte vinding via opmeten van de sterrenconcentratie dmv satelliet tonen het onverzadigde Yin-Yang beeld. Een analoog van datgene dat ik enkele jaren terug wiskundig had omschreven als fenomenale kristallisatie en wat anderen na computersimulatie ten onrechte het lemniscaat van Callebaut hebben genoemd, want slechts de embrionale vorm is voor de helft lemniscaatvormig. Het verzadigde beeld is dat wat ik gekozen had als teken voor Klorofil, iets dat inderdaad op het Yin-Yang-teken lijkt maar anders is omdat het de tegengestelde delen anders indeelt.

Toch zijn er bepaalde wiskundige principes en gedragspatronen in het mensenrijk, die bepalen of iets mooi wordt bevonden of niet. Vermits het de bedoeling is om met een bonsai iets weer te geven dat aanspreekt, is het belangrijk deze principes te kennen en te eerbiedigen. Eerst en vooral zijn er de harmonielijnen en hun snijpunten, het harmonische punten binnen een figuur. Deze liggen op $1/\pi$ of ca $2/7$ van de rand van de figuur. De wiskundige reden daarvoor ligt in het inneren van beelden. Dat werd uitgelegd.

Een andere maatstaf is het totaalbeeld, waarbinnen een mens iets herkent. De verhoudingen van dat beeld liggen op $4/3$. Voor een bewegend beeld wordt dat echter $16/9$. Die zelfde verhoudingen moeten we ook gebruiken bij het maken van een bonsai: $4/3$ geeft een statisch beeld, $16/9$ geeft een dynamisch beeld. Een bonsai is een levende plant en heeft een, zij het zeer trage, beweging. De richting van deze dynamiek vinden we terug in de scherpste hoek van de omschrijvende driehoek. Ook bij composities spelen dezelfde regels.

Het tweede gedeelte van de vergadering werden de dia's getoond, die werden geschoten tergelegenheid van de demonstraties door Harry Tomlinson en Hotsumi Terrakawa. De verslagen van beide sessies verschijnen in dit en volgende bladen.

Aan de hand van een andere reeks, jammer genoeg iets te weinig belichte dia's (de te lage temperatuur zat er voor iets tussen), werden de verschillende vormen die een bonsai kan aannemen nog eens toegelicht. Daarbij werden bepaalde vormen die in het westen minder bekend zijn ontmaskerd. We denken daarbij aan de Kimonomouw en de Oosterse manier van groeten.

De theoretische, droge kant werkte voor sommige mensen licht slaapverwekkend. Het tweede gedeelte werden zij klaar wakker bij het aanschouwen van de prachtige bomen.

Zelf gezegd en geschreven door Eric.

Bonsaicursus.

Voor een uitgebreid verslag van de bonsaicursus verwijzen we naar het laatste gedeelte van dit maandblad. De cursisten hebben reeds eerder een volledig overzicht gekregen van wat zij hebben geleerd. Alles werd op videotape gezet. Over een paar maand hopen we de afgewerkte banden te kunnen afleveren aan de deelnemers die erom hebben gevraagd. Ook andere leden kunnen de tape bestellen.

Om de andere leden ook te laten genieten van de opgedane kennis laten we de artikels en verslagen, zij het met vertraging ook in het maandblad verschijnen.